

ŠTUDIJSKI KROŽKI, KI JIH JE V LETU 2014 IZVEDLA IDRIJSKO-CERKLJANSKA RAZVOJNA AGENCIJA

1. Les – naša priložnost

Na območju občine Idrija je registriranih 52 dejavnosti s področja gozdarstva in lesarstva. V krožek so se povezali predstavniki celotne gozdno – lesne verige ter Zavoda za gozdove. V okviru študijskega krožka so člani spoznavali lokalno problematiko s področja lesa, izdelali SWOT analizo, kjer so analizirali prednosti in slabosti lesne panoge ter iskali priložnosti in nevarnosti, ki jih bodo spremljale na poti razvoja. Najpomembnejši akcijski cilj projekta je bil priprava in podpis Pisma o nameri za okrepitev gozdno – lesne predelovalne verige v občini Idrija. Povezali se bodo v obliki konzorcija, kar jim bo omogočalo večjo konkurenčnost v panogi ter lažje sodelovanje v različnih projektih. Kot najšibkejši člen se je v okviru študijskega krožka izkazalo povezovanje lastnikov gozdov tako se bodo v kratkem po zaključku študijskega krožka izvedle še aktivnosti ustanavljanja društva lastnikov gozdov. Podobna društva so organizirana že na več koncih Slovenije, na Primorskem pa takega društva še ni. Člani krožka so pripravili tudi projekt vzpostavitve gozdno – lesne verige ter poskrbeli, da je kot pomembna razvojna prioriteta umeščen v vsebino lokalne razvojne strategije podeželja za 2014 – 2020 in Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške razvojne) regije 2014 – 2020. Dejavnosti krožka bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu. Želja članov je gozdno - lesno panogo predstaviti širšemu krogu uporabnikov, zato bo njihov cilj izvedba informativnih, izobraževalnih in promocijskih aktivnosti v lokalnih medijih.

2. Obdelava lokalne ovčje volne z mikalniki

Občini Idrija in Cerkno sta v okviru čezmejnega projekta LANATURA - Tradicija in inovacije v uporabi živalskih materialov, že pred časom pridobili mikalnike za ročno mikanje ovčje volne. S ciljem obujanja tradicionalnih znanj mikanja volne in spodbujanja uporabe teh mikalnikov predvsem med ženskami z Idrijsko-Cerkljanskega podeželja, ki se ukvarjajo z volno in z njo povezanimi ročnimi spretnosti ter ženskami, ki prihajajo s kmetij, ki se ukvarjajo z ovčjerejo, smo organizirali študijski krožek v katerega se je povezalo devet žensk. Poleg tega je bil cilj krožka posredno prispevati k večji uporabi, obdelavi, predelavi lokalne ovčje volne v izdelke, saj je le ta večinoma obravnavana kot manj pomemben stranski produkt oz. odpadek pri ovčjereji. Članice so usvojile dovolj znanj in spretnosti, da bodo lahko v nadalje samostojno uporabljale mikalnike za mikanje volne. Prav tako so o možnostih obdelave in uporabe ovčje volne seznanile širšo javnost in sicer v okviru dveh oktobrskih prireditev – Predstavitev ekoloških kmetij v Cerknem ter 10. Kmečka tržnica v Idriji. Naš cilj je na lokalnem območju

dolgoročno vzpostaviti skupino oseb, ki bodo znali sami obdelati volno za nadaljnjo obdelavo, saj so morali odslej mikano volno kupovati.

3. 10 let Scopolijevega botaničnega vrta v Idriji

Leta 2004, prav ob 250-letnici prihoda prvega rudniškega zdravnika in slovitega naravoslovca Janeza Antona Scopolija v Idrijo so se v Muzejskem društvu odločili, da pristopijo k urejanju spominskega botaničnega vrta. Idrijski navdušenci gojijo in negujejo rastline v vrtu že deset let, ter obenem utrjujejo splošno zavedanje domačinov in turistov o pomenu njihovega dela, kot tudi o najširšem pomenu Idrije za razvoj naravoslovja v evropskem prostoru. Prav ob 10-letnici vrta je prišla pobuda, da se ob tej priložnosti izdela promocijski film o Scopolijevem botaničnem vrtu ter botaniki v Idriji.

4. Ohranjamo dediščino – lanena jama v Zadlogu

V letu 2013 je Geografski inštitut Anton Melik pri ZRC SAZU na pilotnem območju Črnovrške planote v občini Idrija izvajal aktivnosti projekta SY CULTour, katerega cilj je bil izboljšati upravljanje s kulturnimi vrednotami na podeželskih območjih z namenom povečati njihov ekonomski in socialni razvoj. Izdelan je bil seznam kulturnih vrednot z razvojnim potencialom. Na tem seznamu se je znašla tudi tradicija pridelave in obdelave lanu. Na Črnovrškem so do sredine 20. stoletja pridelovali lan iz katerega so tkali platno za obleke, rjuhe, brisač itd. Lan so sejali v začetku maja, ob koncu avgusta ali v začetku septembra so ga populili, semenske glavnice z »zrifljanjem« odstranili in stebela razgrnili po travnikih. Čez nekaj tednov so stebela pobrali, ko jih je trava že prerasla, so jih povezali v snope in shranili na suhem. V oktobru so lan sušili v laneni jami. Lanena jama je manjša hiška, globoka približno 3 metre, široka 2 metra, pokrita s kamnito oz. betonsko streho, ki je navadno, zaradi možnosti vžiga lanu, stala nekoliko oddaljena od ostalih kmečkih poslopij. Vanjo je v tleh speljan rov, v katerem se zakuri ogenj, da se toplota tako širi v jamo in se lan ob tem dodatno suši. Posušena stebela lanu so terice nato trle. S tem so izluščile oleseneli del, v rokah pa jim je ostalo tkivo za nadaljnjo predelavo v predivo. V okviru študijskega krožka je bila lanena jama obnovljena in sicer del notranjosti ter rov, ki je speljan v jamo, v katerem so zakurili ogenj, preko katerega se je toplota širila v jamo, da se je lan sušil. Pridne domačinke in domačini so dediščino pridelave in obdelave lanu predstavili tudi širši javnosti v okviru oktobrskega projekta Dnevi evropske kulturne dediščine, 4. oktobra 2014 ter taranje, 19. oktobra 2014, ko se je, tako kot nekoč, zbralo več teric in krajanov Črnovrškega okraja.

5. Idrija nekoč in danes

Iz potrebe, izražene v lokalni skupnosti, želje soustvarjati pestrejše življenje in povezovati različne generacije, doseči izmenjavo znanj, spretnosti in izkušenj, se je rodila želja po oblikovanju Medgeneracijskega centra v Domu upokojencev Idrija, ki je svoja vrata odprl jeseni 2014. Želijo ustvariti točko, ki bi bila stičišče za vse tiste, ki so sami, jim manjka družbe, tiste, ki bi si želeli kaj novega spoznati, se naučiti ali bi na drugi strani želeli tisto kar vedo in znajo posredovati drugim. Njihov cilj je povezati ljudi v lokalni skupnosti in spodbujati medgeneracijsko sodelovanje. Medgeneracijski center je projekt širše lokalne skupnosti, saj se bomo v njem povezovale tudi številne lokalne organizacije in posamezniki, ki bomo

Občina Idrija

Občina Cerklje ob Gori

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

aktivnosti in vsebino medgeneracijskega centra naredili zanimivo in pestro za vse generacije. Na ICRA smo popestrili dogajanje v medgeneracijskem centru z izvedbo študijskega krožka z naslovom »Idrija nekoč in danes«. V Idriji nikoli ni bila zanemarjena skrb za ohranjanje vsega tistega, zaradi česar je ta prostor enkraten in poseben. Posebno pozornost si zaslužijo tako narava, tehniška kot kulturna dediščina, ki so se tu oblikovale skozi stoletja. Krožek je bil sestavljen iz članov različnih generacij, ki so skupaj soustvarjali njegovo vsebino, izmenjevali svoja znanja, spomine in s pomočjo večih lokalnih animatorjev, ki smo jih povabili k sodelovanju izvedeli veliko novega o tem kakšna je bila Idrija nekoč in kako teče življenje v mestu danes. Člani so želeli izvedeti več o temah kot so Idrija in njene znamenitosti, čebelarstvo na Idrijskem, kulinarične posebnosti in idrijsko besedišče.

6. Kreativna (medgeneracijska) šola šivanja

Individualna kreativnost, inovativnost, ustvarjalne veščine, talenti in ideje posameznic lahko predstavljajo potencial za dodaten zaslužek ali ustvarjanje novih delovnih mest v lokalnem okolju. Študijski krožek je tako zaradi velikega interesa ponovno povezal mlade ženske, ki so želele svojo kreativno žilico nadgraditi z znanji šivanja s šivalnim strojem. Članice so v okviru srečanj študijskega krožka usvojile praktična in teoretična znanja šivanja, poleg tega pa so si za svoj akcijski cilj zadale nalogo da bodo z znanjem, ki ga imajo ali so ga pridobile v okviru študijskega krožka popestrile dogajanje in življenje uporabnikov v eni od ustanov v lokalnem okolju. S pomočjo zunanje animatorke, strokovnih gradiv in medsebojne izmenjave znanj so spoznale osnove uporabe šivalnega stroja ter postopek risanja krojev, pri ustvarjanju pa jih je vodilo načelo odkrivanja možnosti reciklaže starih oblačil in blaga ter prispevka k varovanju okolja. Nastali so unikatni izdelki kot so torbice in krila. Svoj akcijski cilj so izpeljale v Domu upokojencev Idrija v predprazničnem času. Z njihovimi varovanci so izvedle delavnico šivanja darilnih vrečk. Srečanje je minilo v prijetnem in ustvarjalnem vzdušju, varovanke doma pa so bile zelo vesele, ker so lahko obujale spomine o šivanju v njihovi preteklosti.

Občina Idrija

Občina Cerklje ob Gori

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Občina Idrija

Občina Cerklje ob Gori

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT